

ARCHEOLOGIE • BOUWHISTORIE

ARCHEOLOGIENOTA: PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

ANTWERPEN, KANAALDOK B1

A. DEVROE
JANUARI 2024

COLOFON

Project

Archeologienota – Antwerpen, Kanaaldok B1

Opdrachtnemer

Devroe Archeologie & Bouwhistorie bv
Schaapsweg 106
3550 Heusden-Zolder
0472/59.31.41
annika.devroe@gmail.com
BE 0680.617.128

Erkend archeoloog: Annika Devroe, OE/ERK/Archeoloog/2015/00085

© 2024 Devroe Archeologie & Bouwhistorie bv

Devroe Archeologie & Bouwhistorie bv aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek of de toepassing van de adviezen. Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd of aangepast worden, opgeslagen worden in een geautomatiseerd gegevensbestand, en/of openbaar gemaakt worden in enige vorm of wijze ook, elektronisch, mechanisch, door fotokopie of enige andere wijze, zonder voorafgaandelijk toestemming van de opdrachtgever.

INHOUD

Inhoud	0
1. Gemotiveerd advies	1

1. GEMOTIVEERD ADVIES

Op basis van het Digitaal Hoogtemodel kon vastgesteld worden dat het projectgebied opgehoogd werd. Gezien de toekomstige bodemingreep enkel ter hoogte van de paalfunderingen dieper gaat als de gekende ophoging werd geopteerd voor een bureauonderzoek met beperkte samenstelling. De andere bodemingrepen blijven binnen de ophoging waardoor het archeologisch niveau niet verstoord zal worden.

Op basis van de historische bronnen uit de middeleeuwen en cartografische bronnen uit de Nieuwe Tijd kan men vaststellen dat het onderzoeksgebied van nature een relatief laag en nat gelegen gebied was. Het reconstrueren van de bewoningsgeschiedenis van dergelijke laag gelegen en natte gebieden wordt sterk bemoeilijkt door het feit dat hier tot nog toe weinig vondsten ouder dan de Middeleeuwen zijn aangetroffen. Dit is voornamelijk te wijten aan de aanwezigheid van dikke holocene (veen)pakketten die grote delen ontoegankelijk maakte voor bewoning. Met uitzondering van de dekzandopduikingen waren deze gronden vanaf grofweg het Holoceen vaak te nat voor bewoning. Dergelijke gronden werden veelal extensief gebruikt.

Vanaf de middeleeuwen werden de lagere gebieden middels een systematische aanleg van afwateringssystemen (sloten, kanalen, etc.) en een ingenieus systeem van dijken mee opgenomen in het landbouwareaal. Uit archiefstukken uit de 12e eeuw blijkt dat bijna de gehele rechteroever van de Schelde al ingepolderd was. In het noorden van het projectgebied was de Kauwensteinse Dijk aanwezig. Het gebied was gelegen op ca. 2 à 3 m + TAW en bestond uit landbouwgronden. Vanaf het midden van de 19de eeuw waren mogelijks enkele hoevegebouwen deels op het terrein gelegen.

Het huidig landschap ontstond in de tweede helft van de 20ste eeuw toen de dokken aangelegd werden en de terreinen opgespoten werden. Op basis van het Digitaal Hoogtemodel kan men vaststellen dat het om een ophoging van ca. 4-5 m gaat. Afhankelijk van de bewaring van het onderliggende polderlandschap kunnen nog archeologische resten aanwezig zijn.

De impact van de geplande werken gaat enkel ter hoogte van de paalfunderingen dieper dan de gekende ophoging van het terrein. Dit zorgt voor lokale, beperkte verstoringen die gezien hun uitvoering archeologisch moeilijk onderzocht kunnen worden. De overige bodemingrepen gaan niet dieper dan de gekende ophoging van het terrein. Indien archeologische resten aanwezig zijn zullen deze dan ook niet verstoord worden. Verder onderzoek van het terrein zou dan ook geen nuttige kenniswinst opleveren, waardoor geen bijkomend archeologisch onderzoek noodzakelijk is.